

The Introduction and Critique of the Book "Violence, Politeness, and Sadness Change Scale in Iran's Society; Social Security Violation"

Iran Abdi

*PhD in linguistics, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran.

Email: Iranabdi17@gmail.com

(Corresponding author)

Received: 2021/11/17

Accepted: 2022/02/28

DOI: 10.22034/JPCS.2022.1265609.1068

ABSTRACT

Social security is among the most important concerns of the security organizations in the Islamic Republic of Iran, which can be investigated from different views. One of the significant issues in the explanation of social security is human resources or people in that society. Therefore, the changes study of individuals' behavioral characteristics in the society through time is necessary in order to find the root of behavioral changes in the society at the macro level and to adopt appropriate policies to increase positive behavioral characteristics and reduce negative ones. The valuable book "Violence, Politeness, and Sadness Change Scale in Iran's Society; Social Security Violation" written by Mehrdad Meshkinfam (PhD) in 2021 published by Applied Research Office of Hamedan Police investigates several factors affecting social security; which are violence, politeness, and sadness in the Iranian society. In five chapters, the author examines the extent of change in the mentioned factors and their impact on social security in Iran and offers solutions in this area in order to improve social security. The following is a summary and critique of each section.

► **Citation (Vancouver):** Abdi I. The Introduction and Critique of the Book "Violence, Politeness, and Sadness Change Scale in Iran's Society; Social Security Violation". *Quarterly J Police Cultural Studies*. Winter 2022; 8(4):53-59.

► **Citation (APA):** Abdi, I. (Winter 2022). The Introduction and Critique of the Book "Violence, Politeness, and Sadness Change Scale in Iran's Society; Social Security Violation". *Quarterly Journal of Police Cultural Studies*, 8(4), 53-59.

معرفی و نقد کتاب

«سیر تحول خشونت، ادب و غم در جامعه ایران؛ نقض امنیت اجتماعی»

چکیده

امنیت اجتماعی و تأمین آن یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های ارگان‌های امنیتی کشور جمهوری اسلامی ایران است که می‌توان آن را از زوایای مختلف بررسی کرد. یکی از موارد مهم و ریشه‌ای در بحث امنیت اجتماعی، نیروهای انسانی یا افراد جامعه هستند که آن اجتماع را تشکیل داده‌اند. خصوصیات رفتاری افراد جامعه تحت تأثیر عوامل مختلف فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و ... تغییر می‌کند و این تغییر می‌تواند در راستای تأمین امنیت اجتماعی یا درخلاف جهت آن قرار بگیرد. بر این اساس، بررسی تغییرات ویژگی‌های رفتاری افراد جامعه در گذر زمان، ریشه‌یابی تغییر رفتاری افراد جامعه در سطح کلان و اتخاذ سیاست‌های مناسب جهت افزایش ویژگی‌های مثبت رفتاری و کاهش موارد منفی، اهمیت بسیاری دارد. کتاب ارزشمند «سیر تحول خشونت، ادب و غم در جامعه ایران؛ نقض امنیت اجتماعی» به قلم دکتر مهرداد مشکین‌فام، منتشر شده به وسیله دفتر تحقیقات کاربردی فرماندهی انتظامی استان همدان، در سال ۱۴۰۰، چند مورد از عوامل مؤثر بر امنیت اجتماعی را که خشونت، ادب و غم هستند، در جامعه ایران در چندین دهه مورد بررسی قرار داده‌است. نگارنده در پنج فصل به بررسی میزان تغییر عوامل فوق و تأثیر آن‌ها بر امنیت اجتماعی کشور و ارائه راه‌کارهایی در این حوزه، به منظور بهبود امنیت اجتماعی و درواقع، رعایت حقوق عامه پرداخته‌است. در ادامه، خلاصه‌ای از هر فصل را ارائه می‌دهیم.

ایران عبدی

*دکتری زبان‌شناسی، دانشگاه

بوعلی سینا، همدان، ایران.

Email: Iranabdi17@gmail.com

(نویسنده مسئول)

نوع مقاله: پژوهشی

صص: ۵۳-۵۹

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۲۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۱۵

شناسه دیجیتال (DOI):

10.22034/JPCS.2022.1265609.1068

◀ استناد (ونکوور): عبدی، ا. معرفی و نقد کتاب «سیر تحول خشونت، ادب و غم در جامعه ایران؛ نقض امنیت اجتماعی». فصلنامه مطالعات فرهنگی پلیس. زمستان ۱۴۰۰؛ ۸(۴): ۵۳-۵۹.

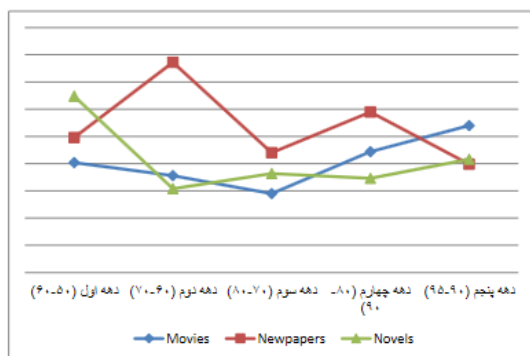
◀ استناد (APA): عبدی، ا. (زمستان ۱۴۰۰). معرفی و نقد کتاب «سیر تحول خشونت، ادب و غم در جامعه ایران؛ نقض امنیت اجتماعی». فصلنامه مطالعات فرهنگی پلیس، ۸(۴)، ۵۳-۵۹.

جامعه ایران دارد. وقوع این نوع مسائل، امنیت اجتماعی و حقوق عامه را نقض می‌کند.

فصل دوم: سیر تحول خشونت در جامعه ایران

در این فصل، ابتدا به مطالعات شناختی انجام شده در حوزه خشم در زبان‌های لهستانی، انگلیسی، چینی، ژاپنی، تاهیتی و ... اشاره می‌شود. در ادامه، نگارنده برای ارائه میزان تغییر سیر خشم در پنج دهه، نتایجی را که راسخ‌مهند و همکاران (۱۳۹۵) براساس استعاره‌های خشم به دست آوردند و همچنین الگوی خشم را به وضوح و به صورتی کاربردی ارائه می‌دهد. در این مطالعه، استعاره‌های خشم در سه دسته جای می‌گیرند:

- ۱) استعاره‌های احساسی عمومی.
  - ۲) استعاره‌هایی که یک ارزشیابی را از مفهوم خشم ارائه می‌دهند.
  - ۳) استعاره‌هایی که بیشتر ماهیت یا ویژگی پدیدار شناختی خشم را نشان می‌دهند.
- به منظور مطالعه مفهوم استعاری خشم، فیلم‌های سینمایی، مطالب اصلی روزنامه‌ها، داستان‌ها و رمان‌ها از دهه‌های گذشته بررسی شده که در نمودار زیر نمایش داده شده است:

نمودار ۱- سیر تحول خشونت در منابع متفاوت

فصل اول: فرهنگ، جامعه و زبان

نگارنده در آغاز فصل اول، «فرهنگ» را از دیدگاه هولند^۱ (۱۹۹۹)، جنکس^۲ (۲۰۰۵) و گیرتز^۳ (۱۹۷۳) تعریف می‌کند. در ادامه، زبان به عنوان یک رفتار اجتماعی و جزء جدایی‌ناپذیر فرهنگ مطرح می‌شود، زیرا زبان نقش ارتباط را دارد و در حقیقت زبان پدیده‌ای است که تمام حوزه‌های زندگی انسان یا فرهنگ، همچون، عقاید، احساسات، رسوم و ... در آن بازتاب دارند؛ به تعبیری، زبان آینه جهان است. بر این اساس، درک زندگی هر جامعه‌ای، کوچک یا بزرگ، بدون درک زبان آن جامعه ممکن نیست (کرنک^۴، ۲۰۱۵: ۲۵).

درواقع، یکی از راه‌های مطالعه جامعه، به تعبیر بهتر فرهنگ جامعه، زبان است. در این فصل، مفاهیمی همچون ضرب‌المثل‌ها قواعد نوبت‌گیری در مکالمه، ضمایر قدرت، نسبیّت زبانی، اصل همکاری، استعاره و مجاز به عنوان مفاهیم نشان‌دهنده ارتباط زبان و فرهنگ در نظر گرفته شده‌اند. از بین موارد فوق، به دلیل جایگاه و اهمیت مفهوم استعاره که محل تلاقی فرهنگ، زبان و مفهوم‌سازی جهان است، نگارنده به تفصیل استعاره را از دیدگاه زبان‌شناسانی همچون لیکاف و جانسون^۵ (۱۹۸۰)، راسخ‌مهند (۱۳۸۸)، کرافت و کروز^۶ (۲۰۰۴)، کوچش^۷ (۲۰۱۰)، هاینه و همکاران^۸ (۱۹۹۴) تشریح می‌کند.

در همین فصل آمده است، اعتقاد بر این است که جامعه به طور نسبی خشن‌تر، بی‌ادب‌تر و غمگین‌تر از گذشته شده است، بنابراین امنیت اجتماعی و در نتیجه حقوق عامه در خطر است. زیرا، امروز فرد در اثر همین عوامل، در جامعه احساس آسودگی خاطر و رضایت کمتری نسبت به گذشته دارد و همچنین شاهد جرم‌های بیشتری در جامعه هستیم. وقوع مسائلی همچون نزاع، درگیری، قتل، تجاوز، تنزل شأن و منزلت انسانی، ناامیدی، بی‌هدفی، خودکشی و ... در جامعه، بخشی ریشه در افزایش خشونت، بی‌ادبی و غم در

5- Lakoff & Johnson
6- Croft & Cruse
7- Kovecses
8- Heine and et al.

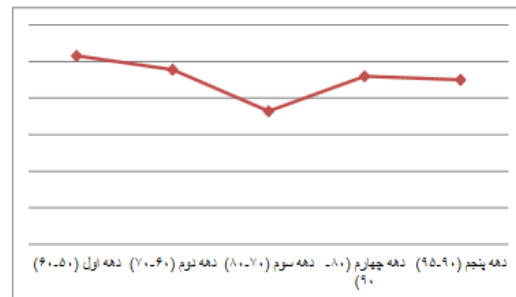
1- Haviland
2- Jenks
3- Geertz
4- Crank

می‌شود: ادب مثبت و ادب منفی و رویکرد مستقیم و غیرمستقیم. آن‌ها معتقد هستند، بهره‌گیری از هر کدام از این جنبه‌ها، به رابطه بین گوینده و مخاطب بستگی دارد. نگارنده در ادامه به شرح وجهه و انواع آن یعنی وجهه مثبت و وجهه منفی از دیدگاه یول^۳ (۱۹۹۶) می‌پردازد:

- وجهه مثبت: به وجهه‌ای اطلاق می‌شود که فرد تمایل دارد دیگران او را در جامعه بپذیرند و یا حتی دوست داشته باشند و به عنوان عضوی از جامعه با او رفتار کنند.
- وجهه منفی: در مقابل وجهه مثبت، وجهه منفی قرار دارد، به این معنا که فرد تمایل دارد مستقل باشد و از هر گونه کنشی از سوی دیگران به دور باشد. در این تعریف، منفی به معنای «بد» نیست، بلکه در تقابل با «مثبت» است. فرد با وجهه منفی علاقه‌ای به داشتن ارتباط با دیگران ندارد.

در ادامه این فصل، ادب مثبت و منفی بررسی می‌شود و نمونه‌هایی جهت مشخص کردن مفهوم آن‌ها آورده شده است. بخش مهم این فصل، بررسی میزان تغییرات ادب در جامعه ایران است که در آن نتایج پژوهشی که نگارنده و همکاران (۱۳۹۶) به دست آورده‌اند، ارائه شده است؛ آن‌ها سعی کردند تا باید‌ها و نباید‌های زبانی را در قالب عناصر زبانی، همچون استعاره‌های بی‌ادبی، دشواژه‌ها و صورت‌های خطاب منفی در یک پیکره منتخب که شامل فیلم‌ها، کتاب‌ها، روزنامه‌ها، سخنرانی‌ها و ترانه‌های دهه‌های گذشته، بررسی کنند و بسامد هر یک از موارد مذکور را محاسبه و میزان افزایش و یا کاهش هر یک از عناصر زبانی را در گذر زمان به دست دهند. سیر تحول ادب در پنج دهه گذشته، در منابع متفاوت با بهره‌گیری از استعاره‌های بی‌ادبی که بهترین ابزار زبانی مطالعه ادب در جامعه هستند، به تفکیک در هر دهه در نمودار (۳) قابل مشاهده است:

یکی از مواردی که در تمامی نمودارهای کتاب قابل مشاهده است، عدم بهره‌گیری از درصد است تا مخاطب سریع‌تر و بهتر توزیع فراوانی هر مقوله را دریابد. نگارنده با استناد به نمودار (۱) اظهار می‌دارد: «در دهه ۲، نسبت به دهه ۱، خشونت فیلم‌ها و رمان‌ها کاهش یافته، اما خشونت روزنامه‌ها افزایش یافته است. در دهه ۳، نسبت به دهه ۲، خشونت در فیلم‌ها و روزنامه‌ها کاهش، اما در رمان‌ها افزایش یافته است. افزایش در رمان‌ها در این بازه زمانی به دلیل ظهور روایتگری و ثبت و ضبط روایت‌های جنگی به صورت رمان بوده است. همچنین، میزان خشونت در دهه ۴، نسبت به دهه ۳ در فیلم‌ها و روزنامه‌ها افزایش داشته، اما در رمان‌ها کاهش داشته است. میزان خشونت در دهه ۵ نسبت به دهه ۴ در فیلم‌ها و رمان‌ها افزایش، اما در روزنامه‌ها کاهش یافته است. به طور کلی سیر تحول خشونت در جامعه در نمودار (۲) قابل مشاهده است. طبق این نمودار، روند افزایشی خشونت از دهه سوم به بعد دیده می‌شود.

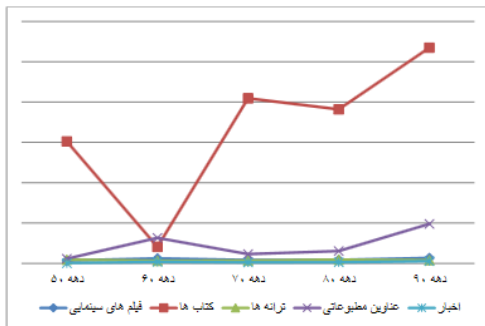
نمودار ۲- سیر تحول خشونت در جامعه ایران

فصل سوم: سیر تحول ادب در جامعه ایران

در این فصل، مفهوم ادب از دیدگاه افرادی همچون براون و لوینسون^۱ (۱۹۷۸) تشریح می‌شود. به عقیده آن‌ها، اگر هدف از ارتباط تنها انتقال اطلاعات باشد، مکالمه مطابق با اصول گرایس^۲ (۱۹۶۹) پیش خواهد رفت؛ اما اگر روابط اجتماعی بین افراد مد نظر باشد، استفاده از ادب و وجهه مورد توجه است. سپس، چهار مفهوم در رمزگزاری مفهوم ادب عنوان

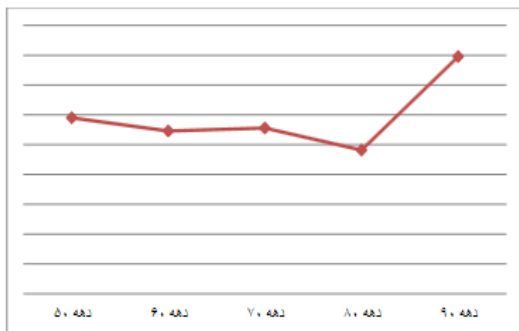
1- Brown & Levinson
2- Grice cooperative principles
3- Yule

داده‌ها شامل فیلم‌های سینمایی، کتاب‌ها، روزنامه‌ها، عناوین مطبوعاتی و اخبار در نمودار (۵) ارائه شده‌است:

نمودار ۵- سیر تحول غم در منابع متفاوت

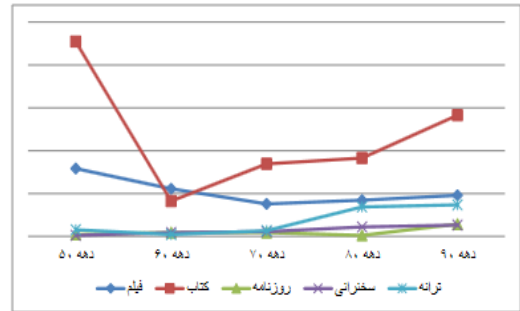
نمودار فوق نشان‌دهنده این است که آمار استعاره‌های غم در کتاب‌ها از چهار گروه دیگر بیشتر است و برخلاف گروه‌های دیگر از دهه ۵۰ تا ۶۰ سیر نزولی را تجربه کرده است. در مجموع، غم در پنج گروه داده، از دهه ۷۰ تا ۹۰ سیر افزایشی داشته است؛ می‌توان علت را در مشکلات اقتصادی دهه‌های اخیر دانست. در هر پنج گروه، دهه ۹۰ بیشترین آمار را در میزان حوزه‌های مبدأ غم نشان می‌دهد و این خود نشان از حوادث و مسائل رخ داده در طول این دهه است. نمودار (۶) به‌طور کلی سیر تحول غم را در جامعه ایران در منابع متفاوت نشان می‌دهد:

نمودار ۶- سیر تحول غم در جامعه ایران

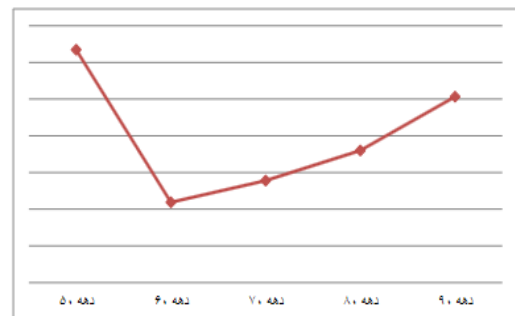
فصل پنجم: نقض امنیت اجتماعی در جامعه ایران

در این فصل، پس از بیان تعاریفی از امنیت اجتماعی و مصداق‌های آن به بررسی تأثیر خشونت، ادب و غم بر نقض امنیت اجتماعی پرداخته شده‌است. زیرا، در یک جامعه خشن، بی‌ادب و غمگین قطعا فرد احساس آسودگی خاطر و رضایت از زندگی ندارد. به‌طور خلاصه، همچنین در این

نمودار ۳- سیر تحول ادب در منابع متفاوت

با بررسی سیر تحول بسامد وقوع ابزارهای زبانی بیانگر مفهوم «بی‌ادبی» در کل پیکره مورد بررسی در این پنج دهه، مشخص است که در چند دهه اخیر (از دهه ۲ به بعد)، به‌طور کلی با افت و خیزهایی، میزان بی‌ادبی در جامعه سیر صعودی را تجربه کرده است. در نتیجه، اعتقاد افراد جامعه مبنی بر بی‌ادب‌تر شدن نسبی جامعه ایران نسبت به گذشته درست است. این سیر تحول بی‌ادبی را در نمودار (۴) به‌وضوح می‌توان مشاهده کرد:

نمودار ۴- سیر تحول ادب در جامعه ایران

فصل چهارم: سیر تحول غم در جامعه ایران

نگارنده در آغاز این فصل اظهار می‌دارد، غمگین شدن منجر به بروز برخی آسیب‌های اجتماعی مانند افسردگی، خودکشی، نزاع، درگیری و ... می‌شود و این آسیب‌های اجتماعی امنیت اجتماعی را تهدید و در پی آن حقوق عامه را نقض می‌کنند. در این فصل، نتایج پژوهشی راسخ‌مهند و همکاران (۱۳۹۸) تشریح و مثال‌هایی از استعاره‌های غم و شادی آورده شده‌است. به سیاق از فصل‌های قبل، بخش مهم این فصل نیز بیان میزان تغییرات غم در جامعه ایران است که نتیجه آن در نمودار تجمیعی زیر در پنج گروه از

توجه به آن توسط سازمان‌ها و نهادهایی که در تربیت و سامان‌دهی افراد جامعه دخیل هستند، امنیت اجتماعی با تهدید روبه‌رو خواهد شد. از آنجایی که در فصل پنجم که مهم‌ترین فصل این کتاب است، سیاست‌ها و راه‌کارهای درمانی برای افزایش امنیت اجتماعی بیان شده‌است، توصیه می‌شود این کتاب در اختیار عوامل ارگان‌ها و سازمان‌هایی مانند آموزش و پرورش، آموزش عالی و ... قرار گیرد تا آن‌ها نیز بتوانند با اتخاذ سیاست‌های پیشنهادی در کتاب مورد نقد، گامی در جهت تأمین امنیت اجتماعی برداشته و پلیس را در این مهم یاری کنند.

منابع

۱. راسخ‌مهند، محمد. (۱۳۸۸). *درآمدی بر زبان‌شناسی شناختی: نظریه‌ها و مفاهیم*. تهران، انتشارات سمت.
<http://samt.ac.ir/fa/book/1322>
۲. راسخ‌مهند، محمد؛ ایزدی، الهام؛ مشکین‌فام، مهرداد و عبدی، ایران. (۱۳۹۶). *مطالعه سیر ادب در جامعه فارسی- زبان ایرانی*. طرح تحقیقاتی، ستاد علوم و فناوریهای شناختی، تهران، ایران.
<https://cogc.ir/index.php?lang=1>
۳. راسخ‌مهند، محمد؛ ایزدی، الهام؛ مشکین‌فام، مهرداد و عبدی، ایران. (۱۳۹۸). *مطالعه شناختی و زبانی میزان تغییر غم و شادی در جامعه فارسی‌زبان ایرانی*. طرح تحقیقاتی، ستاد علوم و فناوری‌های شناختی، تهران، ایران.
<https://cogc.ir/index.php?lang=1>
۴. راسخ‌مهند، محمد؛ ایزدی‌فر، راحله و علیزاده، مجتبی. (۱۳۹۵). *بررسی میزان خشونت در زبان فارسی*. طرح تحقیقاتی، ستاد علوم و فناوری‌های شناختی، تهران، ایران.
<https://cogc.ir/index.php?lang=1>
5. Brown, P., & Levinson, S. C. (1978). Universals in language usage: Politeness phenomena. In *Questions and politeness: Strategies in social interaction* (pp. 56-311). Cambridge University Press.
https://pure.mpg.de/pubman/faces/ViewItemOverviewPage.jsp?itemId=item_66660
6. Crank, J. P. (2014). *Understanding police culture*. Routledge.
[https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=wRugBAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=Crank,+J.+P.+\(2015\).+Understanding+Police+](https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=wRugBAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=Crank,+J.+P.+(2015).+Understanding+Police+)

فصل، به نقش پلیس در برقراری امنیت اجتماعی اشاره می‌شود و همچنین نقش نهادها و سازمان‌های دولتی و مردم‌نهاد که لازم است با پلیس در این راه همراه شوند، ذکر شده‌است. در این میان، اظهار می‌شود؛ آموزش و پرورش به‌عنوان اصلی‌ترین نهاد نقش به‌سزایی در فرهنگ‌سازی به‌منظور برقراری امنیت اجتماعی برعهده دارد. زیرا، پس از خانواده اولین جامعه آموزشی که هر فرد با آن روبه‌رو می‌شود، مدرسه است.

بنابراین، آموزش و پرورش با ارائه آموزش‌های کاربردی می‌تواند سطح ادب دانش‌آموزان را افزایش دهد و با راه‌کارهایی مطالعه‌شده، غم و خشونت را از میان دانش‌آموزان برداشته و آن‌ها را به سوی شادی و آرامش بیشتر سوق دهد. آموزش و پرورش توانایی اصلاح و حل ایرن مشکل را به‌صورت ریشه‌ای دارد. نگارنده در ادامه اظهار می‌دارد که استانداری‌ها با برگزاری همایش‌ها، سخنرانی‌ها و مسابقات متنوع می‌توانند همه گروه‌های سنی را تحت آموزش و اصلاح قرار دهند.

همچنین، اداره ورزش جوانان با برگزاری مسابقات ورزشی همگانی می‌تواند شادی و نشاط را برای جامعه به‌ارمغان آورد. بسیج و سپاه می‌توانند به این نهادها یاری دهند تا در اجرای این دست برنامه‌ها موفق‌تر عمل کنند. درحقیقت، با همکاری سازمان‌ها و نهادهای مختلف امنیت اجتماعی در جامعه برقرار و حقوق عامه رعایت می‌شود و پلیس به‌عنوان تنها سازمان موجود به‌منظور تحقق این امر نیست.

پیشنهاد

این کتاب ارزشمند با ارائه مستندات و شواهد آماری سیر تغییرات خشونت، ادب و غم را در جامعه ایران نشان داده و به‌تبع آن تغییرات در امنیت اجتماعی مشخص می‌شود. خصوصیات رفتاری مردم کشور ایران در طی دهه‌های گذشته، تحت تأثیر عوامل مختلف خشمگین‌تر، بی‌ادب‌تر و غمگین‌تر شده‌است. شواهد این پژوهش می‌تواند زنگ خطری برای امنیت اجتماعی کشور باشد که در صورت عدم

14. Lakoff, G., & Johnson, M. (1990). *Metaphors we live by*. University of Chicago Press. [arMK, MW] (1999) *Philosophy in the flesh: The embodied mind and its challenge to western thought*. <https://libgen.is/book/index.php?md5=B007AC80834CBF00A561F9C69FE05334>
15. Yule, G. (1996). *Pragmatics*. Oxford university press. <https://libgen.is/book/index.php?md5=1CBAB90E792B235D81119117EBB7C9B4>
7. Croft, W., & Cruse, D. A. (2004). *Cognitive linguistics*. Cambridge University Press. [https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=wra_QV6oQtC&oi=fnd&pg=PP1&dq=Croft,+W.,+%26+Cruse,+A.,+\(2004\).+Cognitive+Linguistics.+Cambridge:+Cambridge+University+Press&ots=3nUWzaPxOf&sig=jvTck-EzaDdZHi_bE5J-DD52plU#v=onepage&q=Croft%2C%20W.%2C%20%26%20Cruse%2C%20A.%20\(2004\).%20Cognitive%20Linguistics.%20Cambridge%20UniversityPress&f=false](https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=wra_QV6oQtC&oi=fnd&pg=PP1&dq=Croft,+W.,+%26+Cruse,+A.,+(2004).+Cognitive+Linguistics.+Cambridge:+Cambridge+University+Press&ots=3nUWzaPxOf&sig=jvTck-EzaDdZHi_bE5J-DD52plU#v=onepage&q=Croft%2C%20W.%2C%20%26%20Cruse%2C%20A.%20(2004).%20Cognitive%20Linguistics.%20Cambridge%20UniversityPress&f=false)
8. Geertz, C. (1973). *Thick Description: Toward an Interpretive Theory of Culture* 1973. <https://philpapers.org/archive/GEETTD.pdf>
9. Grice, H. P. (1969). Utterer's meaning and intentions. *The philosophical review*, 78(2), 147-177. https://www.pdcnet.org/phr/content/phr_1969_0078_0002_0147_0177
10. Haviland, W. A. (2002). *Cultural anthropology*. Wadsworth Publishing Company. <https://www.amazon.com/Cultural-Anthropology-William-Haviland/dp/0030302137>
11. Heine, B., Claudi, U., & Hiinnemeyer, F. (1991). From Cognition to Grammar—Evidence from African Languages. *Approaches to Grammaticalization: Volume I. Theoretical and methodological issues*, 19(1), 149. [https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=4q_5_EUYa4C&oi=fnd&pg=PA149&dq=Heine,+B.,+Claudi,+U.,+%26+Hunnemeyer,+F.,+\(1994\).+From+cognition+to+grammar+Evidence+from+African+languages,+In+E.+Traugott+%26+B.+Heine+\(Eds.\).+Approaches+to+Grammaticalization,+Vol+I,++\(149187\).+Amsterdam/Philidelphia:+John+Benjamins.&ots=rdOVKbKza-&sig=MP4jwFf5gxS5z0mC7oDriMIU0jk#v=onepage&q&f=false](https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=4q_5_EUYa4C&oi=fnd&pg=PA149&dq=Heine,+B.,+Claudi,+U.,+%26+Hunnemeyer,+F.,+(1994).+From+cognition+to+grammar+Evidence+from+African+languages,+In+E.+Traugott+%26+B.+Heine+(Eds.).+Approaches+to+Grammaticalization,+Vol+I,++(149187).+Amsterdam/Philidelphia:+John+Benjamins.&ots=rdOVKbKza-&sig=MP4jwFf5gxS5z0mC7oDriMIU0jk#v=onepage&q&f=false)
12. Jenks, C. (2013). *Childhood*. Routledge. <https://www.routledge.com/Culture/Jenks-Jenks/p/book/9780415338684>
13. Kovecses, Z. (2010). *Metaphor: A practical introduction*. Oxford University Press. <https://libgen.is/book/index.php?md5=7198BF3A5FA84FCF4AFF61EE89E0C02C>